

АУДИТ ТА ЙОГО РОЛЬ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА

*Пакуліна А. А., к.е.н., доцент
Ветчинкін О.С.*

Харківський національний університет будівництва та архітектури

У зв'язку з особливостями господарської діяльності, підприємства можуть мати істотні відмінності в способах проведення аудиту. Для різних галузей застосовуються спеціальні методики, які будуть придатні саме для даної галузі. Багато підприємств використовують застарілі схеми обліку, які часто не автоматизовані. Так як на виробництві використовуються величезні маси різних господарських операцій, то це ускладнює отримання адекватної інформації про ефективність роботи персоналу, обладнанні, наявних запасів і так далі. За допомогою аудиту можна не тільки отримати інформацію про достовірність документації, а й виявити, також, проблемні ділянки, інформацію про яких менеджмент інституційного рівня може отримати в спотвореному вигляді, що, в кінцевому підсумку, впливає на ефективність прийняття управлінських рішень [1].

При проведенні аудиту на підприємствах застосовується аналіз наступних елементів:

- аналіз витрат, їх основних елементів планування;
- аналіз собівартості виробництва, вивчення собівартості готової продукції, визначення фактичної собівартості готової продукції;
- аналіз основних господарських операцій, пов'язаних із собівартістю продукції та їх відображення в бухгалтерському обліку;
- розподіл загальногосподарських і загальновиробничих витрат між видами продукції; - аналіз незавершеного виробництва.

Крім цього, особливу увагу необхідно приділяти також елементам, як:

- організації обліку калькуляції витрат і обліку витрат;
- організація обліку готової продукції та основних фінансових показників;
- оформлення результатів інвентаризації, як в податковому, так і в бухгалтерському обліку;
- аналіз співвідношення «витрати-обсяг-прибуток» [2].

На підприємствах фінансово-господарський контроль зазвичай здійснюється у вигляді 2-х форм, в залежності від форми їх власності: на приватних підприємствах - аудит, а на державних підприємствах – ревізія. Їх основна відмінність один від одного - кінцева мета.

Для ревізії кінцевим результатом є пошук порушень і не стикувань, для знаходження винуватців і їх покарання, а для аудиту також властиво вивчення помилок і порушень, але з метою їх ліквідації та усунення, щоб в подальшому їх не допускати, що, в підсумку, повинно сприяти підвищенню економічної безпеки.

Якщо говорити конкретніше про промислове аудиту, то він включає в себе

такі основні напрямки, крім основних етапів і процедур, представлених вище:

- оцінка документації;
- перевірка технічного стану машин і обладнання і т. д. ;
- аналіз аварій, причин виникнення подібних інцидентів;
- оцінка ризиків і небезпек;
- організація виробничого контролю;
- оцінка документів, пов'язаних з небезпечними об'єктами;
- висловлення думки щодо рішень [3].

Аудиторська перевірка повинна включати в себе методи різних виробничих процесів. Основний його результат повинен виражатися у випуску машин, апаратів, приладів, які складають основну програму підприємства. Допоміжний - продукція, яка використовується на самому підприємстві. Обслуговуючий - послуги, які використовуються самим підприємством. Відмінність аудитів полягає в їх окремих напрямках, таких як екологічний, енергетичний і технологічний. За допомогою технологічного аудиту виявляються слабкі і сильні сторони діяльності підприємства, формування стратегій, які спрямовані на підвищення діяльності та ефективності підприємства. Енергоаудит спрямований на оцінку і підготовку висновків для підприємства щодо споживання енергоресурсів, втрат енергії, а також джерел їх використання, розробка заходів з енергозбереження, оцінка впливу на навколишнє середовище [4].

Важливим моментом в проведенні аудиту виступає отримання результатів, за допомогою яких можна виявити порушення, які слід виправити.

Життєздатність підприємства істотно залежить від конкурентної спроможності підприємства, яка формується в ході реалізації стратегії, розрахованої на довгострокове і сталий розвиток. За допомогою аудиту можна оптимізувати витрати, поліпшити основні показники діяльності підприємства, підвищити конкурентоспроможність і економічну безпеку підприємства.

Література:

1. Необхідність та практична потреба в аудиті URL: http://consult-audit.com.ua/praktichna_potreba_auditu/ (дата звернення: 10.11.2020).
2. Вокіна Е. Б. Методика промислового і виробничого аудиту, аудиту людських ресурсів. *Вектор науки ТГУ*. 2014. № 2. С. 150–152.
3. Мамушкіна Н. В. Внутрішній аудит як ефективний метод управління організацією. *Вісник НГІЕІ*. 2013. № 1. С. 48–51.
4. Виробничий процес: поняття, структура і принципи організації. URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/22058/ (дата звернення: 10.11.2020).